

In goeden huize

tekst TINE COOREMAN
fotografie TIM VAN DE VELDE

Een ondernemend koppel uit het Antwerpse met twee mentaal gehandicapte dochters verenigt een tiental gelijkgestemde ouders in de vzw Anautica met de ambitie hun andersvalide jongvolwassenen een thuis te bieden. Met louter private middelen richten ze, naar een ontwerp van Puls architecten, het Diegemhof in Schilde op.

Sinds begin 2008 kunnen hun kinderen er in de bosrijke en suburbane gemeente in de Voorkepen genieten van modern, strak en royaal wooncomfort. Het jonge team van Puls architecten slaagde er met de verbouwing van een voormalige lusthof in deze kwaliteiten te realiseren aan een kostprijs die het midden houdt tussen de tegenwoordig gehanteerde budgetten in de private en deze in de publieke zorgsector. Het hof, een adellijke pleziertuin, is geklasseerd als beschermd dorpsgezicht en ingekleurd als parkzone in de gewestplannen. Gezien de sociale dimensie van het zorgproject, kon per uitzondering een nieuw gebouw op deze site worden toegestaan. Mits de expliciete eis dat de uitbreiding verenigbaar zou zijn met "het architectonisch karakter van het betrokken gebied". Puls architecten stelt een vergunbare en typologisch interessante figuur voor die teruggrijpt naar historische voorbeelden van landelijke ensembles met bijgebouwen. Een nieuwe zijvleugel flankiert de bestaande villa aan de linkerzijde. Diagonaal tegenover dit L-vormige geheel bakent een kleiner tuinpaviljoen een binnenkoer af. In het beschermde geheel blijft de oude villa echter dominant ten opzichte van deze beide nieuwe volumes. De compositie van volumes rond het nieuw omsloten binnenplein wordt verbroken door het verhoogde gedeelte van de koer, dat als een buitenkamer aansluiting vindt bij de vloerplas van de 'piano nobile' van de oude villa.

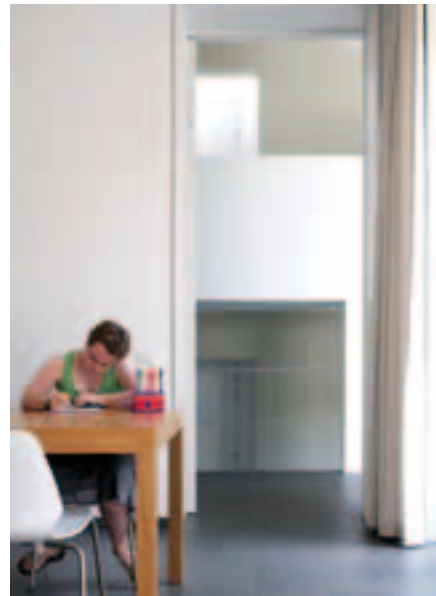
Het verzoenen van economisch rendement met ruimtelijke kwaliteit blijft voor de private zorgsector, de subsidiëring van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) ten spijt, een moeilijke evenwichtsoefening. De publieke sector beschikt over grotere budgetten en kan daarom vaker inzetten op een kwalitatieve belevingswaarde.

Rekening houdend met een 'gemiddeld' budget voor dit project, heeft Puls architecten toch grote architecturale ambities. De villa van het Diegemhof, die talrijke ondoordachte transformaties heeft gekend, wordt met veel bravoure in ere hersteld. Het atypische rode pannendak is vervangen door een dakbedekking van antraciete leien en de naakte baksteen van de gevel is in een lichtgrijze tint geverfd. De binnengevels zijn uitgedikt met een voorzetwand waardoor alle onnauwkeurigheden, eigen aan een oud gebouw, zijn uitgevlakt. De cruciale kwaliteiten van de planstructuur van de 'piano nobile' blijven evenwel behouden: een centrale toegangsas met dwars daarop een enfilade van kamers die de voornaamste leefvertrekken van het centrum herbergen. Het dominerende uitzicht vanuit deze 'schone kamers' over het lager gelegen landschap wordt echter aan de zijde van de binnenkoer door de uitgestrekte terrassokkel enigszins belemmerd.

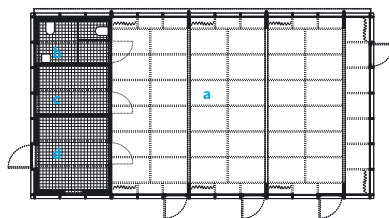
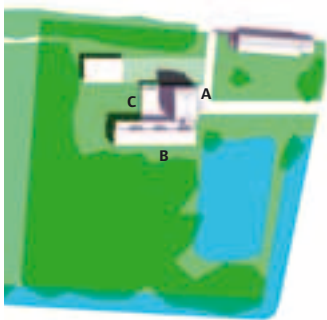
De nieuwe zijvleugel is aan het oude gebouw geschakeld door een gaanderij die zich met

een strak geritmeerde gordijngewel opent naar de binnenkoer. In deze galerij bevindt zich de ruim opgevatte circulatieruimte van het slaappedeelte. De galerij lost de moeilijke knoop tussen de niveauverschillen met het oude gebouw op. Er is veel aandacht voor natuurlijke lichtinval en de beleving van een 'buiten', kwaliteiten waar de circulatieruimtes van zorgprojecten doorgaans weinig aandacht aan kunnen besteden. De afwerking is ook hier strak en functioneel, doch mist net dat tikkeltje huiselijke warmte die van de zithoeken echte 'cosy corners' had kunnen maken. Diepere wandnissen met een daklicht breken de lange wand met kamerdeuren en maken het betreden van de kamers persoonlijker. De kamers houden zich aan de door VIPA gesubsidieerde – en dus courant voorkomende – netto kameroppervlakte. Per kamer kaderen twee verdiepingshoge blokkramen het uitzicht op het omliggende parkbos. Eén van deze ramen is dieper geplaatst waardoor het klassieke ritme van de buitengevel wordt gebroken en de bewoners over een klein privébalconnetje beschikken. Het therapiepaviljoen, dat af en toe wordt gebruikt voor fundraising evenementen, is de kers op de taart. Dit tuinpaviljoen spiegelt de strakke ritmische gordijngewel van de galerij aan de overkant. De houten portiekstructuur en de kamerhoge muntgroene gordijnen achter de gevel zijn speelse toevoegingen. Tegen de achtergrond van de statige villa vormt deze 'folie' het nodige contrast, en toont aan dat ook met een bescheiden budget fijne zorgarchitectuur kan worden gerealiseerd.

Een nieuwe zijvleugel flankiert de bestaande villa. Het kleinere tuinpaviljoen bakent een binnenkoer af. De oude villa blijft dominant ten opzichte van beide nieuwe volumes

Therapiepaviljoen
 a flexibele ruimte
 b keuken
 c stooklokaal – berging
 d sanitair

Anautica Dieghemhof

PLAATS Alfons Van Den Sandelaan, Schilde
PROGRAMMA renovatie en uitbreiding van het Dieghemhof in functie van levenslang begeleid wonen van 12 andersvaliden met bijhorende therapiepaviljoen
BOUWHEER Anautica
ARCHITECT Puls architecten
PROCEDURE privaatief
STABILITEIT ASB
TECHNIKEN Puls architecten
OPPERVLAKTE 1.330 m²
BUDGET 1,3 miljoen euro
OPLEVERING januari 2008

Begane grond	A BESTAANDE WONING	C TERRASSOKKEL
1 inkomhal – traphal	13 terras	14 evacuatietrapp
2 inkom bewoners vestiaire – wc	14 terras – tuin	15 hellend vlak trap tuin – kelder
3 keuken		
4 keldertrap		
5 eetkamer		
6 lift		
B NIEUWBOUW		
SLAAPVLEUGEL		
7 galerij		
8 zithoek (cosy corner)		
9 hellend vlak – vide studio		
10 badkamer studio		
11 grote badkamer		

